

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 5829/2024
06.06.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужилаца, малолетних АА и ББ, чији је законски заступник мајка ВВ, сви из ..., које заступа Ђорђе Константиновић, адвокат из ..., против туженог ГГ из ..., Општина ..., чији је пуномоћник Небојша Миковић, адвокат из ..., ради измене одлуке о издржавању, одлучујући о ревизијама парничних странака изјављеним против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 401/23 од 19.10.2023. године, у седници одржаној 06.06.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог, изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 401/23 од 19.10.2023. године.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 401/23 од 19.10.2023. године у ставу другом изреке, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснована, жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Параћину, Судска јединица у Ћуприји П2 461/22 од 10.05.2023. године у ставу првом изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Параћину, Судска јединица у Ћуприји П2 461/22 од 10.05.2022. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев, па је обавезан тужени да на име доприноса за издржавање малолетних тужилаца плаћа по 17.500,00 динара месечно, почев од 06.12.2022. године као дана подношења тужбе па убудуће док за то постоје законски разлози и то до 05. у месецу за текући месец на рачун законских заступника мал. тужилаца мајке ВВ, а да заостале рате за период од 06.12.2022. године као дана подношења тужбе, па до 10.05.2023. године као дана пресуђења, у износима од по 7.000,00 динара месечно за сваког од тужилаца, исплати одједном, као разлику између раније досуђеног износа и износа досуђеног том пресудом. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим су тужиоци тражили да суд обавезе туженог да доприноси њиховом издржавању у износима преко досуђених износа од по 17.500,00 динара до тражених износа од

20.000,00 динара за сваког од тужилаца. Ставом трећим изреке, констатовано је да се том пресудом мења пресуда Основног суда у Параћину, Судска јединица у Ћуприји П2 11/17 од 23.10.2017. године у ставу првом изреке. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка од 52.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 401/23 од 19.10.2023. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужилаца и туженог и потврђена првостепена пресуда у делу става првог изреке, којим је тужени обавезан да на име доприноса за издржавање мал. тужилаца плаћа месечно износ од по 15.000,00 динара почев од 06.12.2022. године као дана подношења тужбе па убудуће док за то постоје законски разлози и то до 05. у месецу за текући месец на рачун законског заступника деце, а да све заостале рате за период од 06.12.2022. године па до 10.05.2023. године, у износима од по 5.000,00 динара месечно за сваког од тужилаца, исплати одједном као разлику између раније досуђеног износа и износа досуђеног том пресудом, као и у ставовима другом, трећем и четвртном изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у делу става првог изреке, тако што је одбијен тужбени захтев у делу у коме су тужиоци тражили да суд обавезе туженог да на име доприноса у њиховом издржавању поред износа из претходног става изреке те пресуде, плаћа износ од још по 2.500,00 динара месечно, почев од 06.12.2022. године па убудуће док за то постоје законски разлози, а да све заостале рате за период од 06.12.2022. године па до 10.05.2023. године, у износима од по 2.500,00 динара месечно за сваког од тужилаца исплати одједном као разлику између раније досуђеног износа и износа досуђеног овог пресудом, као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци и тужени су изјавили ревизије због погрешне примене материјалног права, а тужени и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. и 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/2011...10/2023, у даљем тексту: ЗПП) и члана 208. Породичног закона, Врховни суд је оценио да је ревизија тужилаца основана, а ревизија туженог неоснована.

У поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажном пресудом Основног суда у Параћину, Судска јединица у Ћуприји П2 11/17 од 23.10.2017. године, обавезан је тужени да на име доприноса у издржавању мал. сина АА и мал. ћерке ББ плаћа месечно по 10.000,00 динара за сваког од тужилаца, почев од 01.10.2014. године па убудуће, а да све заостале рате за период од 01.10.2014. године као дана подношења тужбе па до 23.10.2017. године, као дана пресуђења, у износима од по 4.000,00 динара за сваког од тужилаца, плати одједном. Законска заступница мал. тужилаца је 06.12.2022. године у њихово име поднела тужбу ради измене одлуке о издржавању због промењених околности. Тужиоци су малолетни, АА је рођен 2008. године, а ББ 2009. године, иду у школу, и утврђено је да су њихове месечне потребе у погледу издржавања по 35.000,00 динара. Мајка мал. тужилаца која врши родитељско право, повремено ради као фризер, нема пријављену занатску радњу и месечно може да заради око 10.000,00 динара. Тужени има боравиште у Швајцарској, незапослен је, не

оставрује приходе, живи са супругом која је запослена, немају деце, тужени нема другу обавезу издржавања и не поседује имовину.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је, по оцени Врховног суда, правилно применио материјално право када је обавезао туженог да на име свог доприноса за издржавање мал. деце плаћа месечно по 17.500,00 динара за свако дете, као и да одједном плати разлику између раније досуђеног износа и износа досуђеног том пресудом, те је правилна одлука другостепеног суда којом је првостепена пресуда потврђена у делу досуђеног издржавања од по 15.000,00 динара, за свако од деце, као и у делу којим је обавезан тужени да плати одједном разлику између досуђеног износа и износа досуђеног ранијом пресудом од по 5.000,00 динара месечно за свако од деце.

Међутим, по оцени Врховног суда, другостепени суд није правилно применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев за издржавање мал. тужилаца преко износа од по 15.000,00 динара месечно, до износа од по 17.500,00 динара месечно досуђених првостепеном пресудом и у делу за једнократну исплату преко износа досуђеног другостепеном пресудом од по 5.000,00 динара, а до износа досуђеног првостепеном пресудом од 7.500,00 динара месечно, односно по 2.500,00 динара за сваког од тужилаца.

По оцени Врховног суда, правилно су нижестепени судови оценили да су у смислу члана 164. Породичног закона на страни мал. тужилаца промениле околности на основу којих је донета претходна одлука о висини издржавања, и то тако што су се њихове потребе повећале, с обзиром да су старији, да иду у школу, те да похађање старијих разреда школе изискује и веће трошкове, а њихова мајка, која врши родитељско право и даље не остварује редовна месечна примања. Судови су правилно утврдили да потребе мал. тужилаца у погледу издржавања сада износе по 35.000,00 динара месечно, применом критеријума прописаних чланом 160. Породичног закона. Правилном применом одредаба чланова 162. ст.1. и 3. тог закона, првостепени суд је оценио да је тужени у могућности да подмири по половину месечних потреба деце у погледу издржавања, односно по 17.500,00 динара за свако дете.

Међутим, по оцени Врховног суда, другостепени суд је погрешно применио материјално право када је одлучио да допринос туженог за издржавање тужилаца треба да буде по 15.000,00 динара месечно.

Наиме, одредбом члана 160. став 1. Породичног закона прописано је да се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања, ставом 3. је прописано да могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања, а чланом 164. истог закона, прописано је да се висина издржавања може смањити или повећати ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука.

Из цитираних законских одредаба произлази да се сваки пут када се одлучује о издржавању, без обзира да ли је претходно била донета одлука о издржавању за коју се тужбом тражи измена, утврђују потребе поверилаца издржавања као и могућности

дужника издржавања да им издржавање пружају. Због тога је погрешно становиште другостепеног суда да се обавеза туженог у погледу издржавања тужилаца може повећати само за онај проценат за који су повећане потребе мал. тужилаца у односу на износ њихових потреба утврђен претходном пресудом, на шта се ревизијом тужилаца основано указује. Насупрот погрешном ставу другостепеног суда, у ситуацији када су се потребе поверилаца издржавања повећале, висина доприноса за издржавање дужника се поново цени по свим критеријумима прописаним одредбом члана 160. Породичног закона, те суд није везан претходном одлуком о висини издржавања, да би је процентуално повећавао, како је то погрешно учинио другостепени суд, за разлику од првостепеног суда који је правилно применио критеријуме и мерила из цитиране законске одредбе, те правилно оценио потребе деце у погледу издржавања, као и могућности туженог да им издржавање пружа.

Неосновани су наводи ревизије туженог да су његове могућности да пружа издржавање смањене у односу на претходну одлуку којом је обавезан да на име издржавања деце плаћа по 10.000,00 динара месечно, уз указивање да нема могућности да нађе запослење, с обзиром да је тужилац 1984. годиште, да је радно способан, те је у таквој ситуацији по оцени Врховног суда правилан закључак нижестепених судова да је у могућности да доприноси издржавању деце већим износом од онога на који је обавезан претходном правноснажном пресудом.

На основу изложеног, применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одбијена је као неоснована ревизија туженог, а применом одредбе члана 416. став 1. ЗПП, усвојена је ревизија тужилаца и преиначена побијана пресуда у ставу другом изреке, тако што је одбијена жалба туженог и потврђена првостепена пресуда.

**Председник већа – судија
Весна Субић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**